

BETROUWBAAR? HISTORISCH BESEF?

Rinus Suijkerbuijk

In de gedrukte en gesproken pers worden veel feiten vermeld waarvan onduidelijk is of men die wel kan geloven. Is die publicatie wel betrouwbaar of is men met **"een korreltje (of soms een zak) zout" de gewenste richting opgeduwd? Zonder dat soms direct van "nepnieuws" gesproken kan worden, is er veelal toch een vergoelijkende sfeer ontstaan, zoals: "het is maar reclame, en daarvan weet je dat het niet helemaal waar is".**

't Sjtiegelke probeert een historisch verantwoorde vastlegging van heemkundige verhalen, gebeurtenissen en feiten te brengen, veelal wel subjectief gekleurd door persoonlijke herinneringen van de auteurs. De feiten moeten echter verificerbaar correct worden weergegeven. Er mag geen "geschiedvervalsing" gepropageerd worden. En als historische onjuistheden gedebiteerd worden in publicaties, dan is men geneigd daar op te reageren om geen "onzinverhalen" te laten circuleren. Welke "waarheid" wordt anders uiteindelijk geloofd?

Bij de kasteelruïne te Valkenburg zijn enkele informatieborden aangebracht waarop de historie (in het Nederlands en Engels) wordt verteld. Onder andere valt daar te lezen dat in 1672 koning-stadhouder Willem III opdracht gaf het kasteel op te blazen omdat hij bang was dat het door Franse (Napoleontische) troepen zou worden ingenomen en gebruikt. Nu leed Napoleon zijn nederlaag in 1815 in Waterloo en kregen de Nederlanden eerst toen hun eerste koning Willem I.

[Overigens werd onze stadhouder Willem III als William III in 1689 (dus jaren later) wel koning, maar dan van Engeland].

Wat is de rest van de verstrekte informatie nog waard, als er dergelijke (en andere) historische **"on nauwkeurigheden" worden verkondigd?**

In een artikel in De Limburger van 23 maart 2017 wordt (onder een prachtige foto vanaf het station op kerk en omgeving) het volgende geschreven:

"De 'halte' langs de spoorlijn Maastricht–Valkenburg–Heerlen is vernoemd naar het landgoed: op het blauwe bord staat Houthem-St. Gerlach."

Het zou best waar hebben kunnen zijn, want de halte "Strabeek" was speciaal aangelegd voor de woning van generaal de Ceva (het latere Geerlingsshof) en de haltes Oud-Valkenburg en Mariënwaard hadden ook een speciale relatie met nabij wonende "prominenten".

De verwijzing naar het landgoed klopt echter niet. Want reeds op 6 december 1905 verscheen in de Nederlandsche Staatscourant de tekst van een beschikking van de Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 Dec. 1905, waarin bepaald werd, dat, met ingang van 1 Januari 1906, de naam van de halte Houthem zal worden gewijzigd in Vroenhof, en die van de halte St. Gerlach in Houthem-St. Gerlach.

Bij beschikking van den Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid van 5 December 1905, litt. E, afdeeling Spoorwegen, is bepaald, dat, met ingang van 1 Januari 1906, de naam van de halte Houthem zal worden gewijzigd in Vroenhof, en die van de halte St. Gerlach in Houthem—St. Gerlach.

Bron: Nederlandsche Staatscourant, 6 december 1905

Van een landgoed met die naam was toen (en nu?) nog geen sprake. Ansichtkaarten rond 1905 tonen "Kasteel St Gerlach bij Valkenburg" of "Gezicht op Kerk en Kasteel ...Houthem (nabij Valkenberg)".

Op de volle achterzijde van 't Sjtiegelke van december 2015 staat een advertentie van Château St. Gerlach®, waarin het woord 'Gerlach' zeven maal voorkomt, maar 'Houthem' helemaal niet.

Vorenstaande voorbeelden illustreren het toenemend gebrek aan historisch besef.

De suggestie, tijdens de jaarvergadering van onze heemkundevereniging onlangs gedaan, om via voorlichting/enthousiasmering reeds op de basisschool meer aandacht aan de (ook lokale) geschiedenis te schenken, kan alleen maar toegejuicht worden.

't Sjtiegelke wil proberen om historische feiten correct te blijven weergeven. Het, dank zij uw bijdragen groeiende archief van de heemkundevereniging poogt ook **de recente historische ontwikkelingen middels foto's, publicaties enz. te bewaren.** Via digitalisering (het huidige toverwoord waar veel ouderen nodeloos **van schrikken**) kan de mogelijkheid tot "archiefbeheer" **vergroot worden zodat** onze (klein)kinderen daarvan profijt kunnen hebben. Maar dan moet hen eerst belangstelling voor ons Heem en de geschiedenis daarvan worden bijgebracht. Laten alle lezers daartoe hun steentje bijdragen.

Dankbetuiging.

Ondergeteekende betuigt hierbij zijn dank aan de Directie der

**N.V. Handel-, Industrie- en
Landbouw Mij voor Nederland
(HILMIJ.)**

te 's-Gravenhage, Sweelinckplein 6,
voor de even **VLUGGE** als **COR-
RECTE BETALING** der uitkeering,
zonder korting verschuldigd wegens
het vallen van den prijs, groot

f 100.000.—

op zijn **Hilmij-Schuldbrief** no. 12287
W. B. J. BOUTEN, Rijksweg 153c,
te **Houthem**, St. Gerlach.
32836 25

De Maasbode 16-5-1928

100.000 gulden in 1928 had in 2015 een "koopkracht" van € 762.260

De Holle Eik

Café - Zaal - Terras
Evenementenaccommodatie

sfeervol & gastvrij

www.deholleeik.nl / tel. 043-6044844

-feesten-
-concerten-
-recepties-
-vergaderingen-
-buffetten-
-koffietafels-

Baron de Selysstr. 4, Houthem-St.Gerlach